

J.nr. 97-151-0002

Den 25 juli 2000

A F G Ø R E L S E

Klage fra
over afgørelse af 21. december 1999 fra
om opgørelse og afregning af prioriteret el foretaget af

Dalum Papir A/S
Elprisudvalget
Dalum-Hjallelse Elforsyning
nu Energi Fyn a.m.b.a.

Energiklagenævnet har den 25. juli 2000 truffet nedenstående afgørelse i henhold til § 89, stk. 1 i lov om elforsyning, jf. lov nr. 375 af 2. juni 1999 som ændret senest ved lov nr. 447 og 448 af 31. maj 2000.

I nævnets behandling af sagen har deltaget nævnsformand, cand.jur. Jørgen Nørgaard, næstformand, professor, cand.polit. Christen Sørensen, konsulent, civilingeniør Knut Berge, lektor, lic.polit. Klavs Lindeneg samt professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen.

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 11. januar 2000 fra Dalum Papir A/S, hvorved der klages over Elprisudvalgets afgørelse af 21. december 1999 om opgørelse og afregning af prioriteret el med Dalum-Hjallelse Elforsyning i 1999. Elprisudvalget har i afgørelsen meddelt, at udvalget ikke på det foreliggende grundlag finder, at opgørelsen og afregningen af prioriteret el med elforsyningsgesellschaften i 1999 har været i strid med den dagældende elforsyningslovs bestemmelser eller kan anses for urimelig i medfør af lovens § 10, stk. 4, jf. § 10 a, stk. 1.

Energitilsynet, der med den nugældende elforsyningslov har erstattet Elprisudvalget, har kommenteret klagen og redegjort for sagens faktiske og retlige omstændigheder i en redegørelse til Energiklagenævnet. Energitilsynet har i redegørelsen indstillet, at Elprisudvalgets afgørelse stadfæstes.

Elprisudvalgets redegørelse har været forelagt sagens parter.

Elprisudvalgets afgørelse

Elprisudvalgets påklagede afgørelse er således:

I brev af 14. oktober 1999 har Dalum Papir A/S klaget over Dalum-Hjallese Elforsynings (DHE) opgørelse og afregning af prioriteret el i 1999.

I anledning af klagen er der fremsendt en redegørelse i sagen fra DHE i brev af 8. november 1999. Denne redegørelse er fremsendt til Dalum Papir A/S i brev af 10. november 1999.

Dalum Papir A/S har endelig i brev 9. december 1999 - på baggrund af de første indikeringer på nye priser og tariffer i år 2000 - fremsendt eksempler på, hvorledes disse nye priser og tariffer vil påvirke fabrikken i Dalum afhængig af afregningsmetoden for den prioriterede el i år 2000.

Fra Dalum Papir's side er det i klagen af 14. oktober 1999 oplyst, at virksomheden har eget kraftvarmeanlæg, hvor elproduktionen imidlertid ikke er stor nok til at dække det totale elbehov. Den resterende el købes hos DHE.

Indtil 1. august 1999 har virksomheden fået tilskud til den egenproducerede el under forudsætning af, at elproduktionen afregnes med elselskabet. Efter ophør af tilskuddet blev det meddelt DHE, at virksomheden ønskede at forbruge den egenproducerede el uden at sælge den. Den resterende del købes fortsat hos DHE.

Dalum Papir A/S har i den forbindelse ønsket at få bekræftet, at selskabet har ret til at beholde den egenproducerede el og betragte den som prioriteret. Endvidere har virksomheden ønsket at få bekræftet, at der ikke skal afregnes prioriteret el på den andel af virksomhedens forbrug, der købes hos DHE.

Heroverfor er det fra DHE's side bl.a. anført, at virksomheden ikke har mulighed for at vælge sig selv som leverandør af prioriteret el, og at det er virksomhedens samlede forbrug, som skal lægges til grund for opgørelsen af den prioriterede andel.

Elprisudvalget skal i den anledning meddele, at udvalget ikke på det foreliggende grundlag finder, at opgørelsen og afregningen af prioriteret el med DHE i 1999 har været i strid med elforsyningslovens bestemmelser eller kan anses for urimelig i medfør af lovens § 10, stk. 4, jf. § 10 a, stk. 1.

I elforsyningslovens § 9 f, stk. 1, er det fastlagt, at elforbrugerne skal aftage en forholdsmæssig andel af el fra de anlæg, der er nævnt i lovens § 9 e, stk. 1, nr. 3. Denne forpligtelse gælder alle forbrugere, også de der har mulighed for selv at vælge leverandør, jf. § 9 f, stk. 6.

Udvalget finder ikke, at der i loven er udtrykkelig hjemmel til at betragte den egenproducerede el som prioriteret, når den forbruges af virksomheden selv. Tværtimod fremgår af lovens § 9 e, stk. 1, nr. 3, at el fra de nævnte anlæg skal aftages og afregnes med elforsyningsvirksomheder for at kunne betragtes som prioriteret.

Udvalget har ikke taget stilling til de af Dalum Papir i brev af 9. december 1999 fremsendte eksempler på, hvorledes nye priser og tariffer for år 2000 vil påvirke fabrikken i Dalum afhængig af afregningsmetoden for den prioriterede el i år 2000.

Den nye lov om elforsyning (lov nr. 375 af 2. juni 1999) forventes at træde i kraft 1. januar 2000, hvorefter afregning og priser vil skulle bedømmes efter denne lov og behandles af det kommende Energitilsyn.

Klagen

I klagen har Dalum Papir A/S anerkendt, at virksomheden som forbruger skal aftage en forholds- mæssig andel prioriteret el, men det bestrides, at loven giver grundlag for at kræve, at el fra virk- somhedens egen kraftvarmeproduktion skal aftages og afregnes gennem elselskabet for at kunne betragtes som prioriteret. Klager sammenfatter i skrivelsen af 11. januar 2000 klagen som følger:

1. Dalum Papir A/S vil have bekræftet, at virksomheden har ret til at betragte egenproduceret el som prioriteret. Herunder at virksomheden ikke skal afregne prioriteret el på den andel der købes ud over egenproduktionen i det omfang egenproduktion overstiger prioriteret andel.
2. Dalum Papir A/S vil have bekræftet at virksomheden er frit stillet mht. om den vil sælge den egen- producerede el til elselskabet, uanset afgørelsen under pkt. 1.
3. Dalum Papir A/S vil have bekræftet, at elselskaber ikke kan beregne sig et provenu på køb/salg af prioriteret el ud over betaling for (systemtjeneste) PSO tarif eller lignende.
4. Dalum Papir A/S vil have bekræftet at netselskaber ikke kan beregne sig betaling af nettarif ud over det spændingsniveau, hvor elektriciteten fra virksomheden sælges og købes tilbage, i det tilfælde Dalum Papir A/S vælger at sælge sin egenproduktion af el.

Klageren har i skrivelse af 26. maj 2000 oplyst, at mens elselskabet i fakturaen for august 1999 - som accepteret i Elprisudvalgets afgørelse af 21. december 1999 - ikke opkrævede nettariffer m.v. af klagerens egenproducerede el, så er elselskabet overgået til opkrævning baseret på også denne produktion. Klagen til Elprisudvalget var foranlediget heraf, idet virksomheden følte sig diskrimi- neret i forhold til andre virksomheder. I den forbindelse er henvist til miljø- og energiministerens besvarelse af samrådsspørgsmål M og N i Folketingets Energipolitiske Udvalg den 15. marts 2000, hvori det oplyses, at mens elreformen ikke gav anledning til omkostninger, der i særlig grad ram- mer egenproducenterne, var dette tilfældet med ændringerne af reglerne i 1998 som følge af lov nr. 486 af 12. juni 1996. Ifølge ministerens oplysninger til folketingsudvalget blev disse regler ikke udmøntet før 1. januar 2000 i Eltras område.

Dalum Papir, der ligger i Eltras område, har angiveligt ved forespørgsler til andre virksomheder i området fået dette bekræftet.

Under sagens behandling har Dalum Papir A/S ønsket at udvide klagen til også at omfatte spørgs- mål om indregning af nettarif m.v. i afregningen med elforsyningselskabet og om afregningsfor- holdene efter den nye elforsyningslov, der trådte i kraft den 30. december 1999. I overensstemmel- se med tilkendegivelserne i Elprisudvalgets afgørelse har klageren imidlertid med brev af 26. maj 2000 rejst en ny sag om disse spørgsmål for Energitilsynet.

Elforsyningselskabets bemærkninger

Dalum-Hjallelse Elforsyning, der var part i sagen for Elprisudvalget, er pr. 1. januar 2000 fusioneret med Energi Fyn under dette navn.

Energi Fyn har under sagens behandling for Energiklagenævnet henholdt sig til et indlæg, som Danske Energiselskabers Forening (DEF) afgav i forbindelse med Elprisudvalgets behandling af sagen. Der er endvidere henvist til miljø- og energiministerens svar af 10. januar 2000 på spørgsmål 50 fra Folketingets Energipolitiske Udvalg samt korrespondance mellem DEF og Energistyrelsen om spørgsmålet i sagen.

I det indlæg, DEF har afgivet på vegne af Dalum-Hjallelse Elforsyning, er anført, at der for så vidt ikke er noget i vejen for, at Dalum Papir kan anvende sin egenproduktion af el uden at afregne med elselskabet først. Men virksomheden kan ikke "vælge sig selv" som leverandør af prioriteret el. Virksomheden skal som andre elforbrugere betale en andel af de omkostninger til den prioriterede el, som det påhviler elselskabet af aftage - ikke blot egne omkostninger. Merudgiften til prioriteret el skal betales i forhold til virksomhedens samlede elforbrug, enten ved at det samlede forbrug afregnes med elforsyningselskabet eller ved, at der i forbindelse med afregning for nettoforbruget tillægges et bidrag for den ikke afregnede egenproduktion.

Lovgivningen

Elforsyningsloven af 1976 indeholdt oprindeligt ikke bestemmelser om elforsyningsvirksomhedernes aftag af el fra decentral elproduktion. En regel herom blev med virkning fra den 1. juni 1996 indsat som § 9 a, der pålagde elforsyningen at aftage elektricitet, der fremstilles af bl.a. centrale kraftvarmeværker, til en betaling efter nærmere retningslinier.

I sammenhæng med den liberalisering af elsektoren, der ved lov nr. 486 af 12. juni 1996 blev gennemført fra 1. januar 1998, blev der som § 9 e indsat bestemmelser i elforsyningsloven om forpligtelser for elforsyningsvirksomhederne vedrørende forsynings sikkerhed, forbrugerbeskyttelse og miljøvenlig elproduktion. Ved § 9 f blev indsat bestemmelser om elforbrugeres pligt til at aftage en forholdsmæssig andel af elektricitet fra den miljøvenlige elproduktion (prioriteret el) til en betaling, der følger af lovens bestemmelser, og til at afholde en forholdsmæssig andel af omkostningerne til forsynings sikkerhed og forbrugerbeskyttelse. Bekendtgørelse nr. 231 af 21. april 1998 om adgang til elforsyningsnettet angiver nærmere regler om pligten til at aftage og betale for prioriteret el.

Den nye elforsyningslov fra 1999 indeholder tilsvarende bestemmelser om forpligtelse for elforsyningsvirksomheder og elforbrugere til at aftage og betale for el fra miljøvenlig produktion. Bestemmelserne herom er imidlertid ikke sat i kraft. I stedet gælder de ovennævnte regler i den tidligere elforsyningslov fortsat, ligesom bekendtgørelsens regler vedrørende aftag og betaling for prioriteret el er opretholdt.

Ved lov nr. 448 af 31. maj 2000 er den nye elforsyningslov ændret således, at der bl.a. er indsat en bemyndigelse for miljø- og energiministeren til at fastsætte regler om, at elforbrugere, der helt eller delvist selv producerer den elektricitet, som de forbruger, under nærmere angivne betingelser kun har pligt til at aftage miljøvenlig elektricitet i forhold til det elforbrug, som aftages gennem det kollektive elforsyningsnet. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget skal ændringen muliggøre en omlægning af afregningen med egenproducenter, så de alene skal aftage miljøvenlig el i forhold til deres nettoforbrug og ikke som hidtil i forhold til totalforbruget (bruttoprincippet). Ændringsloven vil blive sat i kraft sammen med de øvrige, endnu ikke ikraftsatte bestemmelser i den nye elforsyningslov, når EU-Kommissionens godkendelse af disse foreligger.

Energiklagenævnets bemærkninger

Af § 103, jf. § 89, i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning følger, at den foreliggende klage skal behandles af Energiklagenævnet. Nævnet skal i sagen træffe afgørelse om, hvordan klageren er stillet med hensyn til opgørelse og afregning for miljøvenlig (prioriteret) elproduktion i 1999.

Energiklagenævnet har kun efterprøvet disse spørgsmål, som er afgjort af Elprisudvalget i 1. instans. Nævnet har således ikke taget stilling til de af klageren omtalte spørgsmål om betaling af nettarif m.v. af egenproduceret el og klagerens stilling i øvrigt efter lovændringen pr. 30. december 1999.

Efter den tidligere elforsyningslovs § 9 a, stk. 1, der stadig gælder, har elforsyningsvirksomhederne pligt til at aftage elektricitet fra bl.a. industrielle kraftvarmeværker. Loven angiver ikke en tilsvarende pligt for decentrale producenter til at levere til elforsyningen. I den foreliggende sag er udgangspunktet derfor, at Dalum Papir er berettiget til at ændre den hidtidige ordning med elforsyningen, så der fremover kun købes strøm til det forbrug, der ligger udover egenproduktionen. Spørgsmålet er herefter, hvorledes virksomheden er stillet med hensyn til pligten efter loven til at aftage en forholdsvis andel prioriteret el.

Aftagepligten for prioriteret el gælder efter § 9 f, stk. 1, for "elforbrugere her i landet". Da Dalum Papir aftager og forbruger el, må virksomheden anses for en forbruger omfattet af denne særlige aftageforpligtelse.

Elforbrugerne skal efter loven "aftage" prioriteret el. Nævnet finder det ikke foreneligt med lovens ordlyd at anse en egenproduktion, der ikke er afregnet eller leveret til elselskabet, for "aftaget".

Det, som forbrugerne efter loven er forpligtede til at aftage, er "elektricitet ... i det omfang elforsyningsvirksomhederne ... er forpligtet til at aftage elektricitet fra nævnte anlæg" (miljøvenlige elproduktionsanlæg, jf. § 9 e, stk. 1, nr. 3). Det er således en andel af det samlede aftag fra forskellige miljøvenlige anlæg i forsyningsområdet, som den enkelte forbruger skal betale til. Forpligtelsen gælder, uanset om en forbruger selv har en elproduktion, som ville indgå i elforsyningsens aftag af prioriteret el, hvis den blev leveret.

Efter den stadig gældende § 24 stk. 1, i bekendtgørelse nr. 231 af 21. april 1998 om adgang til elforsyningsnettet m.v. skal prioriteret el fordeles på de enkelte forbrugere "på ligeligt grundlag i forhold til den pågældendes totale elforbrug." Bekendtgørelsens regel udtrykker således, at egenproducenter har pligt til at aftage og betale for prioriteret el efter et bruttoprincip i forhold til det samlede forbrug.

Som oplyst i miljø- og energiministerens svar af 15. marts 2000 på samrådsspørgsmål M og N fra Folketingets Energipolitiske Udvalg er et princip om afregning med egenproducenter i forhold til deres totalforbrug imidlertid i praksis først udmøntet i Eltras område (Jylland og på Fyn) fra 1. januar 2000.

Dalum-Hjallelse Elforsynings afregning for august 1999 med klageren, som er tiltrådt i den påklagede afgørelse, eksemplificerer dette, idet afregningen følger et nettoprincip, hvor der alene er indregnet prioriteret el i forhold til virksomhedens aftag fra elforsyningen.

På denne baggrund finder Energiklagenævnet, at Elprisudvalgets afgørelse efter omstændighederne kan stadfæstes, idet nævnet finder,

at Dalum Papir A/S som elforbruger er forpligtet til i forbindelse med virksomhedens køb af el at betale en forholdsvis andel af elforsyningsens omkostninger til aftag af prioriteret el, jf. § 9 f, stk. 1, i elforsyningsloven af 1976, og

at det ikke fritager en tilsluttet virksomhed for denne forpligtelse, at den selv producerer elektricitet, der ville være indgået i elforsyningen som prioriteret strøm, såfremt den var blevet afsat til elselskabet.

Nævnet forudsætter, at Energitilsynet som 1. instans behandler og afgør de spørgsmål om nettarif-fer og afregningsmæssige spørgsmål i øvrigt for perioden efter 1. januar 2000, som klageren har rejst i indlæg til Elprisudvalget og Energiklagenævnet, men som ikke er omfattet af Elprisudvalgets afgørelse af 21. december 1999 og derfor - som ovenfor nævnt - ikke er vurderet af Energiklagenævnet.

Energiklagenævnets afgørelse

Elprisudvalgets afgørelse af 21. december 1999 om opgørelse og afregning af prioriteret el med Dalum-Hjallelse Elforsyning i 1999 stadfæstes med ovenstående bemærkninger.

Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

P.N.V.

Jørgen Nørgaard

Formand